

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 219/2026-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Dávidom Štefankom, advokátom, Povožnícka 18, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1Tos/83/2025 z 3. decembra 2025 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1Tos/83/2025 z 3. decembra 2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1Tos/83/2025 z 3. decembra 2025 **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Nitre **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1521,61 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu sp. zn. 1Tos/83/2025 z 3. decembra 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom. Rovnako navrhol prerušiť predmetné

konanie vedené pred ústavným súdom do rozhodnutia o prejudiciálnej otázke položenej Súdnemu dvoru Európskej Únie (ďalej len „Súdny dvor“) v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 650/2025, ktorej výsledok môže mať podľa názoru sťažovateľa zásadný význam pre posúdenie jeho ústavnej sťažnosti.

2. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 219/2026-14 zo 14. apríla 2026 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/11/2019 zo 4. júna 2020 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2To/63/2020 z 27. októbra 2021 uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorého výkon mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov a súčasne mu bol uložený na trvanie skúšobnej doby probačný dohľad nad jeho správaním. Zároveň mu bola uložená povinnosť spočívať v príkaze, aby sa preukázateľne uchádzal o zamestnanie.

4. Sťažovateľ podal 28. marca 2025 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1T/11/2019. O tomto návrhu bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu sp. zn. 37Nt/8/2025 z 26. septembra 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku tak, že sťažovateľov návrh na povolenie obnovy konania, ktoré skončilo rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1T/11/2019 zo 4. júna 2020 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2To/63/2020 z 27. októbra 2021, zamietol z dôvodu, že nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

5. O sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu bolo rozhodnuté napadnutým uznesením tým spôsobom, že sťažnostný súd ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta formalistické a schematické posúdenie veci bez presvedčivého a konkrétneho odôvodnenia, vykazujúce znaky svojvôle, ktoré nie je zlučiteľné s ústavnými požiadavkami na výkon súdnictva. V konkrétnosti uvádza:

a) všeobecné sudy postupovali formalisticky a arbitrárne bez toho, aby sa vecne a individuálne vysporiadali s podstatou nových skutočností a dôkazov, na ktorých bol založený návrh na povolenie obnovy konania, t. j. nové skutočnosti neposúdili konkrétne vo vzťahu k ich možnému vplyvu na rozhodnutie o vine alebo treste. Predmetný postup robí rozhodnutie nepreskúmateľným. Sudy vychádzali z predpokladu definitívnosti pôvodného odsudzujúceho rozsudku;

b) v konaní o povolenie obnovy konania namietal existenciu konkrétnych, súdu skôr neznámych skutočností, ktoré vznikli až po právoplatnosti pôvodného odsudzujúceho rozsudku a ktoré neboli

v pôvodnom konaní vykonané ani hodnotené. Tie spočívali najmä v existencii svedkov, ktorí neboli v pôvodnom trestnom konaní vypočutí, keďže o nich nemal vedomosť a ani orgány činné v trestnom konaní. Uvedení svedkovia majú konkrétne poznatky o skutkových okolnostiach, ktoré sú predmetom pôvodného odsudzujúceho rozsudku a ich výpovede smerujú k popretiu skutkových tvrdení, z ktorých všeobecné súdy vychádzali pri rozhodovaní o vine;

c) krajský súd sa stotožnil s odôvodnením súdu prvého stupňa bez toho, aby sa samostatne vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa, čím jeho rozhodnutie nespĺňa požiadavky kladené na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia;

d) krajský súd sa nevysporiadal s právnou argumentáciou, ktorá je obsiahnutá v uznesení ústavného súdu č. k. II. ÚS 650/2025-63 a ktorá tvorí dôvod, pre ktorý ústavný súd inicioval prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom. Formalisticky uzavrel otázku zmeny zákona s odkazom na vnútroštátne chápanie právoplatnosti a na procesnú kvalifikáciu opravného prostriedku bez toho, aby vykonal eurokonformné posúdenie účinkov čl. 49 ods. 1 charty. Keďže sa nevysporiadal s podstatnou námietkou týkajúcou sa účinkov zmeny zákona a aplikácie zásady *lex mitior* v zmysle práva Únie, porušil právo sťažovateľa na účinnú súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, replika sťažovateľa a ústne pojednávanie

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

7. Krajský súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril podaním doručeným ústavnému súdu 12. mája 2025, v ktorom uviedol, že argumentáciu sťažovateľa nepovažuje za dôvodnú. Konštatoval, že spolu so súdom prvého stupňa sa dostatočným spôsobom (stručne a výstižne) vyjadrili k jeho podstatným námietkam. V tejto súvislosti citoval časť napadnutého uznesenia krajského súdu na s. 3 (tretí až piaty odsek). Zároveň citoval aj ďalšiu časť namietaného rozhodnutia na s. 4 a 5 s tým, že sa v nej venoval (ne)aplikácii rozsudku Súdneho dvora sp. zn. C-544/23 z 1. augusta 2025 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora“) s poukazom na uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 503/2025 z 30. septembra 2025. Zdôraznil, že zmena Trestného zákona nie je automaticky dôvodom na povolenie obnovy konania, ak taká úprava nevyplýva z prechodných a záverečných ustanovení zákona, ktorým sa novelizuje, čo sa v tomto prípade (zákon č. 40/2024 Z. z.) nestalo.

III.2. Replika sťažovateľa:

8. Sťažovateľ vo svojej replike doručenej ústavnému súdu 22. mája 2026 zotrval na dosiaľ uplatnenej argumentácii. Akcentoval, že krajský súd trvá na všeobecných tvrdeniach o zákonnosti svojho postupu hoci sa nevyjadril k meritu veci (odmietnutie vykonania nových dôkazov bez toho, aby k tomu došlo preskúmateľným spôsobom). V nadväznosti na uvedené zdôraznil, že podstatou jeho argumentácie nie je vyjadrenie nespokojnosti s výsledkom predmetného konania, ako to naznačil krajský súd. Z rozhodnutí konajúcich súdov nie je zrejmé porovnanie obsahu novo navrhovaných dôkazov s pôvodne vykonaným dokazovaním a ani konkrétne úvahy, na podklade ktorých dospeli k záveru, že tieto nemôžu odôvodniť odlišné rozhodnutie vo veci samej. Odkaz na obsah rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa neho nemôže nahradiť vysporiadanie sa krajského súdu s jeho sťažnostnými námietkami. Takýto odkaz tiež nemôže obstať tam, kde aj rozhodnutie súdu prvého stupňa obsahuje obdobné nedostatky a trpí absenciou posúdenia

dôkazného významu novooznačených svedkov (tí neboli v pôvodnom konaní vypočutí a ich poznatky sa týkajú okolností významných pre rozhodnutie o jeho vine). Svedkovia mali pritom vypovedať k relevantným okolnostiam vystavenia faktúr k oprave vozidiel, ku komunikácii s poisťovňou a či tieto úkony prebiehali bez účasti a vedomosti sťažovateľa, t. j. išlo o okolnosti týkajúce sa priamo skutkového zistenia o účasti sťažovateľa na poistnom podvode. Vzhľadom na uvedené podľa sťažovateľa nie je dostatočné konštatovanie konajúcich súdov o tom, že jeho vina už bola preukázaná.

9. Sťažovateľ opakovane uvádza argumenty v prospech tvrdenia o nedostatočnom vysporiadaní sa krajského súdu s otázkou (ne)uplatnenia zásady *lex mitior* na konanie o obnove konania. Odkaz sťažnostného súdu na mimoriadnu povahu obnovy konania a absenciu prechodných ustanovení Trestného zákona podľa neho neposkytuje odpoveď na otázku, či je možné vylúčiť jej uplatnenie.

III.3. K ústnemu pojednávaniu:

10. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov vrátane ich príloh a súdneho spisu predloženého ústavnému súdu (sp. zn. 1Tos/83/2025) je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením ním označených práv (bod 2 nálezu, pozn.) je založená na tvrdení o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť podaná proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1T/11/2019.

12. Sťažovateľ konkrétne namieta napadnuté uznesenie z dôvodu formalistického vysporiadania sa (bez riadneho odôvodnenia) sťažnostného súdu s podstatou nových skutočností a dôkazov, na ktorých bol založený návrh na povolenie obnovy konania a z dôvodu nevysporiadania sa s jeho sťažnostnými námietkami; osobitne s námietkou týkajúcou sa účinkov zmeny zákona a aplikácie zásady *lex mitior*.

13. Vo všeobecnom ponímaní inštitút obnovy konania predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci znovu konať a rozhodovať vo veciach, ktoré už boli právoplatne rozsúdené (m. m. II. ÚS 161/2012, IV. ÚS 578/2020).

14. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmavať napadnuté meritórne rozhodnutie (jeho vecnú správnosť) ani posudzovať otázku viny či trestu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli

o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné, pričom pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či dostatočne odôvodnili, prečo predostreté nové skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania (m. m. III. ÚS 53/2021). V rámci ústavnému súdu zverených právomocí teda nie je jeho úlohou odpovedať na otázku, či obnova konania vo veci sťažovateľa mala alebo nemala byť povolená; jeho úloha spočívala v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (m. m. I. ÚS 302/2019).

15. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou činnosťou poukazuje aj na to, že imanentnou súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom (stranou) konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj druhostupňového), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 34/2021).

16. S cieľom posúdenia sťažovateľových námietok sa ústavný súd oboznámil so znením rozhodnutí všeobecných súdov (napadnutým uznesením krajského súdu a uznesením okresného súdu, pozn.), ktoré z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. IV. ÚS 160/2011).

17. Sťažovateľ označuje za tzv. nový dôkaz na účel obnovy konania výsluch svedkov ([REDACTED] a [REDACTED]), resp. za tzv. novú skutočnosť obsah ich stanovísk (ktoré mal priložiť k návrhu na povolenie obnovy konania), o ktorých nemal v čase prebiehajúceho trestného konania vo veci samej vedomosť. V návrhu na povolenie obnovy konania žiadal vykonať ich výsluch. Predmetné dôkazy mali smerovať k objaveniu nedostatkov v skutkových zisteniach, z ktorých všeobecné súdy vychádzali pri rozhodovaní o jeho vine.

18. Ústavný súd považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu týkajúce sa posúdenia tejto časti sťažovateľových sťažnostných námietok za ústavne neudržateľné. Ako je zrejmé z obsahu napadnutého uznesenia, krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi a právnymi úvahami uvedenými v uznesení okresného súdu, v dôsledku čoho na ne ako vecne správne a zákonné v podrobnostiach odkázal. Otázke novonavrnutých dôkazov (resp. skutočností) sa venoval na s. 3 napadnutého uznesenia, keď nezistil žiadne pochybenie v postupe súdu prvého stupňa, ktorý odmietol vykonať ďalšie dokazovanie výsluchom svedkov [REDACTED] a [REDACTED] z dôvodu, že mali byť neodôvodnené a nepodstatné pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania a z dôvodu, že v pôvodnom konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie. Z neho podľa súdu vyplynulo, že sťažovateľ spáchal pokračovací zločin poisťovacieho podvodu, pričom účelom obnovy konania nie je verifikovať pôvodné dokazovanie (s. 5 uznesenia okresného súdu, pozn.). Krajský súd v konkrétnosti doplnil, že sťažovateľova vina bola preukázaná výpoveďami svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

a [REDACTED] [REDACTED] v súvislosti s ktorými pomenoval, že z nich bol preukázaný priebeh vyhotovovania falošných faktúr a potvrdení týkajúcich sa poisťných udalostí, a tieto dôkazy korešpondovali aj s výpoveďami ďalších svedkov, ktorí v pôvodnom konaní boli vypočutí. Krajský súd nepovažoval za tzv. nový dôkaz, ktorý by zakladal dôvod na povolenie obnovy konania to, že návrhnutí svedkovia mali uviesť obsahy údajných rozhovorov [REDACTED] (spolupáchatel'a odsúdeného) v kancelárii v Svätoplukove, keďže dôvodom obnovy trestného konania je len dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nebol známy a zároveň by sám osebe alebo v spojení s doterajšími skutočnosťami alebo dôkazmi odôvodnil iné rozhodnutie, t. j. o vine a treste odsúdeného, než aké v pôvodnom konaní bolo vydané.

19. Ústavný súd konštatuje istú mieru formalistického vysporiadania sa so sťažovateľom novonavrňovanými dôkazmi. Z návrhu na povolenie obnovy konania sťažovateľ'a vyplynulo, že v ňom uplatnil návrh na výsluch svedkov, ktorý riadne odôvodnil. Zároveň k návrhu pripojil vyjadrenia osôb, ktoré vo veci žiadal vypočuť ako svedkov [vyplyva zo súčinnosti – (zaslania príloh k návrhu na povolenie obnovy konania) poskytnutej ústavnému súdu zo strany okresného súdu, pozn.]. Súd prvého stupňa o návrhu formálne rozhodol, ale v obsahu odôvodnenia v podstate poukázal na dosiaľ vykonané dokazovanie v pôvodnom trestnom konaní, s čím sa napokon stotožnil aj krajský súd. Ten v konkrétnostiach síce „navyše“ menovite uviedol konkrétnych svedkov, na podklade výpovede ktorých bol sťažovateľ právoplatne odsúdený, avšak náležité odôvodnenie vo vzťahu k jeho argumentácii uplatnenej v návrhu na povolenie obnovy konania, resp. sťažnosti vo veci absentuje.

20. Ústavný súd v okolnostiach preskúmvanej veci nepovažuje za dostatočné ani konštatovanie krajského súdu, že sťažovateľom navrhované dôkazy nie sú novoobjavenými dôkazmi, ktoré by zakladali dôvod na povolenie obnovy konania, keďže takým je len dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nebol známy a sám osebe alebo v spojení s dovtedajšími skutočnosťami alebo dôkazmi by odôvodnil iné rozhodnutie o vine a treste sťažovateľ'a, než to, ktoré bolo vydané v pôvodnom konaní. Takúto sumarizáciu nemožno bez ďalšieho, a teda adresného vysvetlenia považovať za vyčerpávajúcu. O to viac, ak sťažovateľ jasne pomenoval dôkazy, ktoré a prečo chcel vo veci vykonať, avšak z napadnutého uznesenia nie je zrejmé tomu zodpovedajúca (priliehavá) odpoveď.

21. Potenciál novopredkladaných skutočností alebo dôkazov nemožno hodnotiť izolovane, ale je potrebné ich hodnotiť vo vzťahu ku skutočnostiam a k dôkazom, na základe ktorých súd ustálil skutkové zistenia v pôvodnom konaní. Hodnotenie spôsobilosti označených skutočností alebo dôkazov sa má pohybovať v rovine pravdepodobnosti (m. m. III. ÚS 406/2014).

22. Súd konajúci o návrhu na obnovu konania sa ale nemôže obmedziť len na nekritické konštatovanie (ne)novosti a existencie predloženého dôkazu, ale tento dôkaz musí vyhodnotiť v spojitosti s už existujúcimi dôkazmi v pôvodnom konaní (m. m. III. ÚS 29/2022, II. ÚS 236/2024), čo sa v danom prípade nestalo. Konajúce súdy skôr len skonštatovali dostatočnosť vykonaného dokazovania (absentuje vyhodnotenie konkrétnych skutočností vo vzťahu k už existujúcim dôkazom a konkrétne úvahy, na podklade ktorých súd dospel k záveru, že tieto nemôžu odôvodniť odlišné rozhodnutie vo veci samej). Konajúci súd má relevantne posúdiť, či ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, tieto by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine (a to nielen v abstraktnej rovine). Súd sa v danom prípade v podstate obmedzil na konštatovanie

dostatočne vykonaného dokazovania vo veci samej, ktoré ústavný súd nepovažuje z ústavnoprávneho hľadiska v okolnostiach preskúmvanej veci za postačujúce.

23. Za defektné teda možno považovať vyjadrenie, že dokazovanie už bolo vo veci samej dostatočne vykonané bez toho, aby sa konajúce súdy akýmkoľvek spôsobom vyjadrili ku konkrétnemu obsahu novo navrhovaných dôkazov (skutočností). Ak tak aj vykonali v rámci posudzovania veci, predmetné sa nepremietlo do samotného napadnutého uznesenia, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným. Sťažovateľ žiadal riadne odôvodnenie toho, či ním novonavrhované dôkazy (výsluch svedkov) môže v spojení s pôvodnými dôkazmi odôvodniť odlišné rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie v napadnutom uznesení (aj v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu) vo veci absentuje.

24. Sumarizujúc dosiaľ popísané skutočnosti, možno prisvedčiť sťažovateľovmu tvrdeniu, že ním uvádzanú argumentáciu konajúce súdy neposúdili konkrétne vo vzťahu k ich možnému vplyvu na rozhodnutie o vine alebo treste. Ústavný súd akcentuje, že problém nevidí v stručnosti odôvodnenia krajského súdu, ale v jeho neadresnosti, a teda vo výsledku aj nepreskúmateľnosti. Z jeho odôvodnenia nie je zřejmé porovnanie obsahu nových skutočností s pôvodne vykonaným dokazovaním, ale skôr len konštatovanie ich (ne)novosti a rozsiahlo vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní.

25. Účelom konania o povolení obnovy konania nie je opätovné prehodnotenie skutkových záverov pôvodného konania a ich vecnej správnosti, ale odstránenie prípadných nedostatkov skutkového charakteru spočívajúcich najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené (m. m. II. ÚS 72/2024, III. ÚS 10/2024). Keďže sťažovateľ argumentoval konkrétnymi nedostatkami skutkového charakteru, bolo namieste sa venovať práve tejto okolnosti.

26. Ústavný súd v tejto súvislosti akcentuje, že krajský súd v celom rozsahu odkázal na odôvodnenie uznesenia okresného súdu, avšak takýto odkaz v okolnostiach preskúmvanej veci „nepodržal“ krajský súd v tom zmysle, že aj rozhodnutie súdu prvého stupňa obsahuje nedostatky a trpí absenciou konkrétneho vyhodnotenia významu novooznačených svedkov na účely posúdenia návrhu na obnovu konania.

27. Ústavný súd rezumuje, že krajský súd sa sťažnosťou podanou proti uzneseniu okresného súdu zaoberal, no svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Ústavná neudržateľnosť napadnutého uznesenia spočíva v absencii priliehavého (konkrétneho) odôvodnenia zodpovedajúceho sťažovateľom uplatnenej argumentácii (bod 19 až 24 nálezu, pozn.). V nadväznosti na popísané skutočnosti ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (bod 1 výroku nálezu).

28. S prihliadnutím na uvedený záver ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V zmysle § 134 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde je krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu, preto jeho úlohou bude po vrátení mu veci na ďalšie konanie rešpektovať názor vyplývajúci z odôvodnenia tohto nálezu a opätovne rozhodnúť vo veci sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu okresného súdu v súlade s ústavnoprávnymi požiadavkami kladenými na takéto rozhodnutie. Ústavný súd považuje za potrebné akcentovať, že

posúdenie splnenia podmienok na povolenie obnovy konania ostáva aj po zrušení rozhodnutia plne vecou sudcovskej úvahy (či už s rovnakým alebo odlišným výsledkom, pozn.), avšak pri zachovaní práva na spravodlivý proces, t. j. v okolnostiach preskúmvanej veci na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

29. Sťažovateľ v neposlednom rade tvrdí, že krajský súd sa nevysporiadal s právnou argumentáciou ústavného súdu, ktorá je obsiahnutá v uznesení č. k. II. ÚS 650/2025-63 a ktorá tvorí dôvod, pre ktorý ústavný súd inicioval prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom. V tejto súvislosti je treba akcentovať, že ide o rozhodnutie zo 17. decembra 2025, pričom napadnuté uznesenie krajského súdu je datované k 3. decembru 2025, v nadväznosti na čo ústavný súd považuje predmetnú námietku za nedôvodnú.

30. Pokiaľ ide o sťažovateľom tvrdené formalistické uzatvorenie otázky účinkov zmeny zákona a aplikácie zásady *lex mitior* zo strany krajského súdu, ústavný súd zistil, že v tejto súvislosti sťažnostný súd poukázal na závery uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 503/2025-9 z 30. septembra 2025 a fakt, že zmena Trestného zákona nie je automaticky dôvodom na povolenie obnovy konania.

31. Ústavný súd nehodnotí predmetné odôvodnenie ako ústavne neutržateľné a samostatne (ako to už urobil aj v uznesení z predbežného prerokovania veci) uvádza, že podstatou obnovy konania podľa § 394 ods. 1 až 3 Trestného poriadku je vyvolanie opätovného rozhodovania na základe novoobjavených skutočností alebo dôkazov, ktoré ak by boli známe už v pôvodnom konaní, mohli odôvodniť iné rozhodnutie v pôvodnom právoplatne ukončenom konaní (viest' k takému záveru). Nejde teda o prieskum pôvodného rozhodnutia a predchádzajúceho mu konania v opravnom procesnom móde zisťovania skutkových alebo právo aplikačných (hmotnoprávných alebo procesných) nesprávností, ktorému v trestnom konaní zodpovedá riadny opravný prostriedok (odvolanie alebo sťažnosť) a mimoriadny opravný prostriedok (dovolenie). V prípadoch popísaných v predchádzajúcej vete teda (oproti obnove konania) nejde o dodatočné zistenie niečoho (skutočnosti alebo dôkazu), čo ak by bolo známe už v čase pôvodného rozhodovania (pred jeho právoplatnosťou), rozhodlo by sa inak. Inými slovami, účel oboch mimoriadnych opravných prostriedkov je rozdielny, pričom pri obnove konania ide o opravu rozhodnutia, nie však o opravu jeho chýb. Určité špecifické výnimky oproti uvedenej, obsahovo rozdielnej charakteristike oboch procesných inštitútov sú pre obnovu konania zo špecifických dôvodov ustanovené v § 394 Trestného poriadku, avšak len taxatívne a bez možnosti ich výkladového rozširovania (IV. ÚS 503/2025).

32. Dôvodom na obnovu konania na základe právnych (iných než skutkových) okolností je podľa § 394 ods. 4 písm. a) a b) Trestného poriadku len rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce v konkrétnej veci porušenie ľudských práv alebo slobôd obvineného (keďže tento súd nie je kasačným súdom a obmedzí sa len na konštatáciu dotknutého porušenia práv), ako aj zmena zákona v dôsledku derogačného nálezu ústavného súdu (ostatne uvedený dôvod výlučne v súvislosti s neústavným podkladom na skoršie rozhodnutie a v kontexte následného využitia účinkov čl. 50 ods. 6 ústavy v novom konaní) (m. m. ZNaU č. 30/2025). Dôvodom na obnovu konania teda nie je zmena zákona v otázke podstatnej pre pôvodné rozhodnutie, ktorá bola vykonaná po jeho právoplatnosti v „bežnom“ legislatívnom procese (obdobne IV. ÚS 503/2025). Ústavný súd dodáva, že rozsudky Súdneho dvora Trestný poriadok neradí medzi dôvody obnovy konania a samotný

Súdny dvor v minulosti uviedol, že z práva Európskej únie nevyplýva povinnosť rozšíriť dôvody obnovy konania aj na porušenie charty (rozsudok Súdneho dvora XC a i. z 24. 10. 2018, C-234/17, II. ÚS 650/2025, I. ÚS 55/2026).

33. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario* ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti (bod 29 nálezu, pozn.) nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

34. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania celkom v sume 1521,61 eur (bod 3 výroku nálezu).

35. Po preskúmaní uplatnenej výšky trov v zmysle advokátskej tarify [vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)] ústavný súd zistil, že výška náhrady trov, ktorú si sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca sám vyčíslil sumou 1521,61 eur, neprekračuje príslušnú tarifnú odmenu, keď základná sadzba tarifnej odmeny v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky za jeden úkon právnej služby v roku 2026 predstavuje sumu 396,50 eur a režijný paušál za jeden úkon podľa § 16 ods. 3 vyhlášky je 15,86 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, replika). Spolu tak náhrada trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby predstavuje 1521,61 eur vrátane 23 % DPH, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platiteľom. Priznaná suma náhrady trov tak nie je ani v rozpore (v zmysle jej prekročenia) s vyhláškou.

36. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu